

Monitoren maatschappelijke effecten

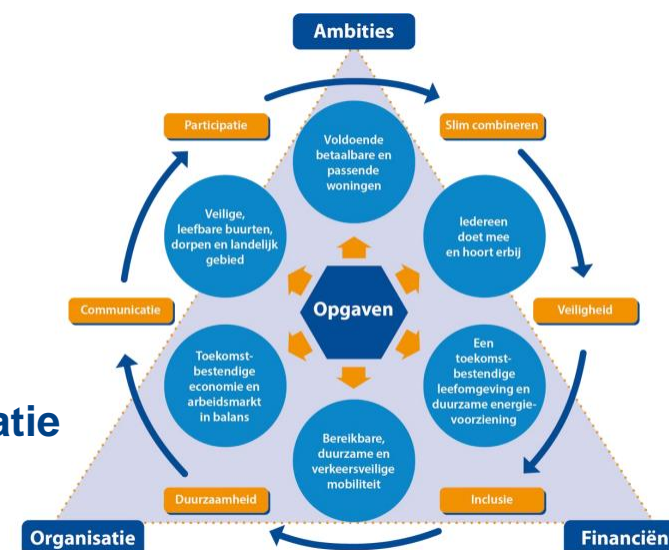
- **Fundament op orde: programma 2 Een begroting gericht op de toekomst**
- Project: Nieuwe opzet beleidsbegroting
- Informatieve commissie 27 februari 2024

Agenda

- **Algemeen inleidend deel**
Waarom doen we dit?
Wat hebben we gedaan tot nu toe?
- **Uitwerking van een set indicatoren voor een thema**
Hoe ziet het er uit in de jaarstukken?

Coalitieakkoord 2022-2026

- **Doel fundament op orde:** om een slagvaardige en betrouwbare lokale overheid te zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties
- Dit doen we door te werken aan een toekomstgerichte begroting in overleg met het management van de ambtelijke organisatie.
- Een **toekomstgerichte begroting** geeft meer sturingsmogelijkheden
- Doel: om te komen tot een strategisch financieel meerjarenbeleid
- Noodzakelijk om de sturing te versterken, tijdig te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en heldere keuzes te maken
- Nieuwe opzet van de begroting moet de **raad beter in staat stellen om zijn kaderstellende en controlerende taak uit te voeren**
- Het vastleggen van de maatschappelijke effecten die we willen bereiken en deze effecten (waar mogelijk) meetbaar maken draagt bij aan een transparante en betrouwbare overheid
- Keuzes maken: balans tussen de **bestuurlijke ambities**, de **financiële situatie** en de **ambtelijke organisatie** is een randvoorwaarde

Plan van aanpak & proces

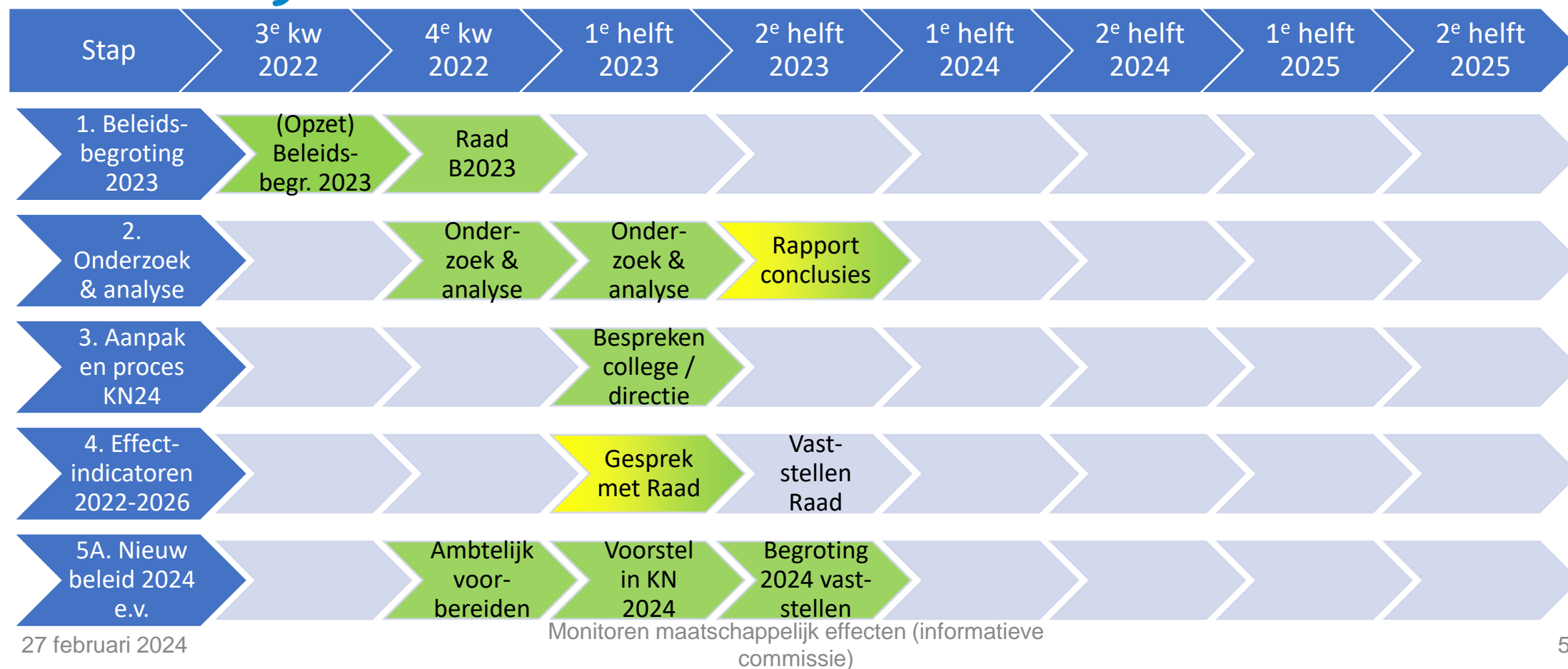
Plan van aanpak Een begroting van Stichtse Vecht gericht op de toekomst

- Woordvoerdersoverleg 13 september 2022 (uitleg stappen nieuwe opzet beleidsbegroting 2023)
- Concept 0.1 18 november 2022
- Definitief 2 februari 2023
- Vastgesteld college B&W 28 maart 2023
- Auditcommissie 6 juni 2023 (op 21 februari 2023 stand van zaken gedeeld)

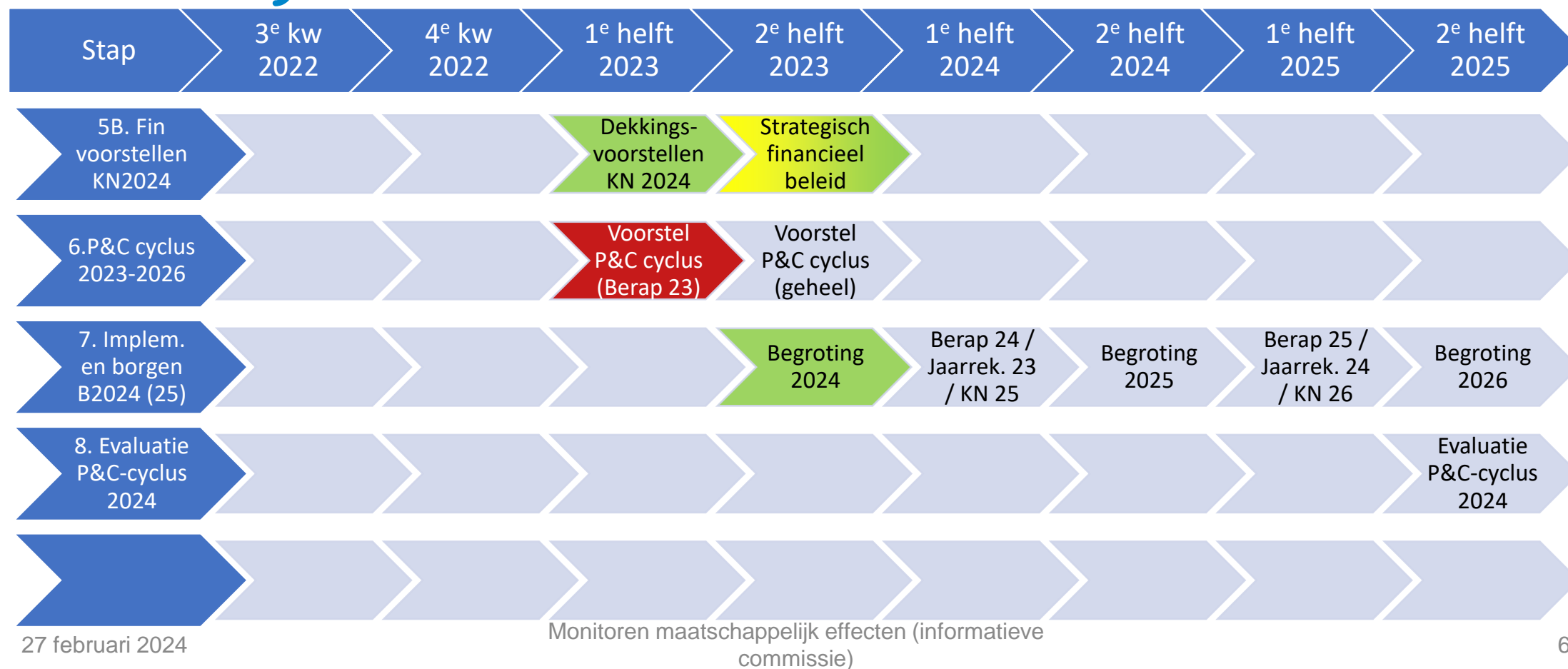
Proces met de raad

- Werkbijeenkomsten raad (verslagen) 13 juni 2023 raad en ambtelijk
3 oktober 2023 raad, ambtelijk en portefeuillehouder
1 november 2023 raad, ambtelijk en portefeuillehouder
- Informatieve commissie 27 februari 2024
- Raadsvoorstel 2 juli 2024

Een begroting van Stichtse Wacht gericht op de toekomst (1)

Een begroting van Stichtse Wacht gericht op de toekomst (2)

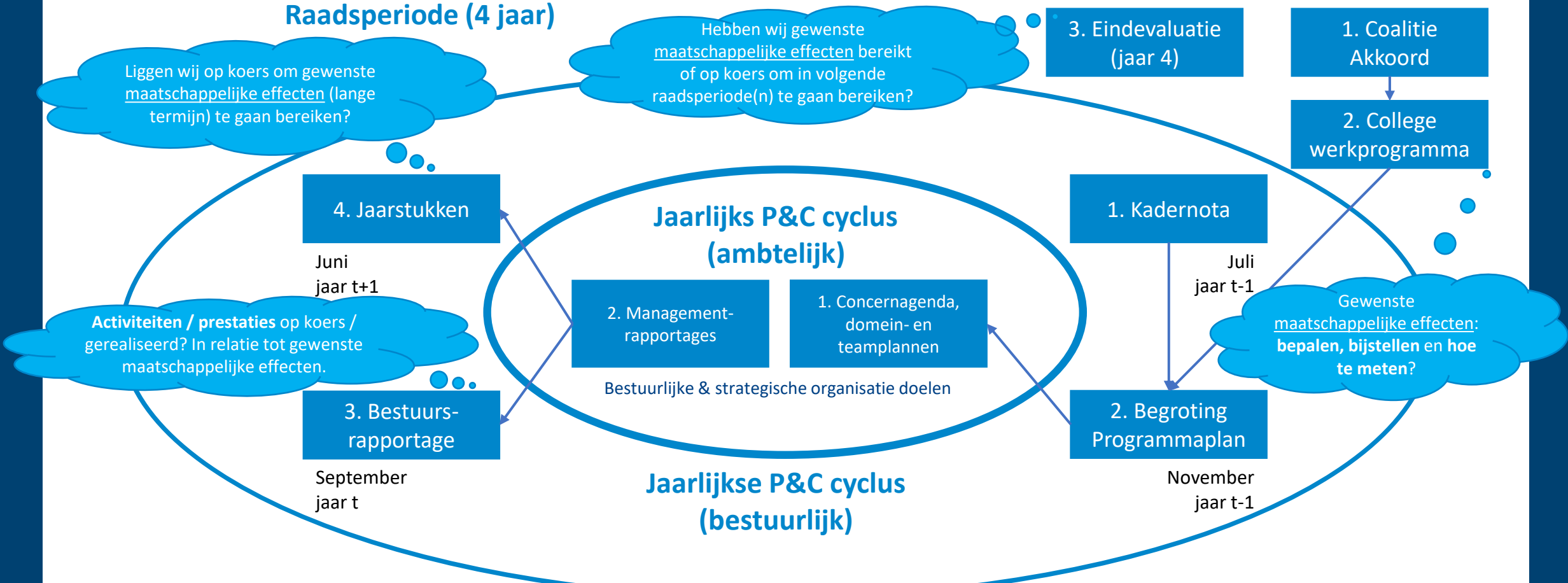

Werkbijeenkomsten met de raad

- Oriënterende en verdiepende gesprekken
- Ervaringen andere gemeenten en inspirerende voorbeelden
- Doelenboom en indicatoren voor thema's veiligheid, wonen en sociaal domein (oriënterend)
- Uitgangspunten
- Verdieping op thema wonen: opgave voldoende betaalbare en passende woningen
- Inventarisatie van thema's

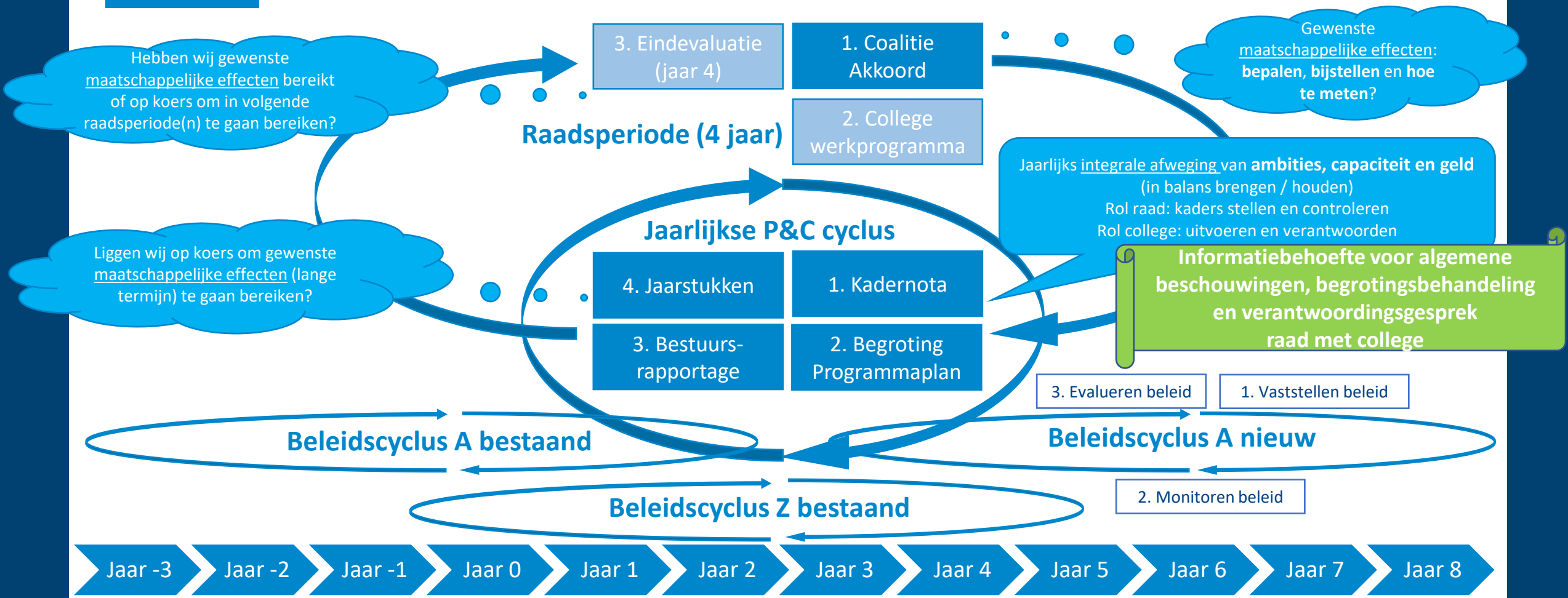
Planning & Control cyclus

Raadsperiode (4 jaar)

Coalitieakkoord, beleidscycli en de Planning & Control cyclus

Hebben wij gewenste maatschappelijke effecten bereikt of op koers om in volgende raadsperiode(n) te gaan bereiken?

Liggen wij op koers om gewenste maatschappelijke effecten (lange termijn) te gaan bereiken?

Gewenste maatschappelijke effecten: bepalen, bijstellen en hoe te meten?

Monitoren maatschappelijke effecten de raad stelt kaders

1. Doelomschrijving én doelenboom

2. Effect indicatoren

1. Wat willen wij (samen) bereiken?

- Participatie:
1. Overheid verantwoordelijk
  2. Co productie: gelijkwaardige samenwerking
  3. Overheid faciliteert: samenleving aan zet

Effect beleid
Lange termijn blik
2-4 jaar of langer

Wat draagt de gemeente bij?

Wat is de bijdrage van (maatschappelijke) partners?
Prestatieafspraken?

Causaal verband?
Vooraf: gaan wij de juiste dingen doen om gewenst effect te bereiken?
Achteraf: hebben activiteiten gewenst effect opgeleverd?

2. Wat gaan wij daarvoor (samen) doen?

Activiteiten gemeente
Bestuurlijke planner

Activiteiten maatschappelijke partners

Prestaties
Korte termijn blik
Komend begrotingsjaar
'mijlpalen'

3. Wat mag het kosten?

- Programma's
- Prioriteit
  - Going concern

- Investerings
- Prioriteit
  - Going concern

3. Prestatie indicatoren 4. Mijlpalen

5. Duiding bij causaliteit in P&C documenten!

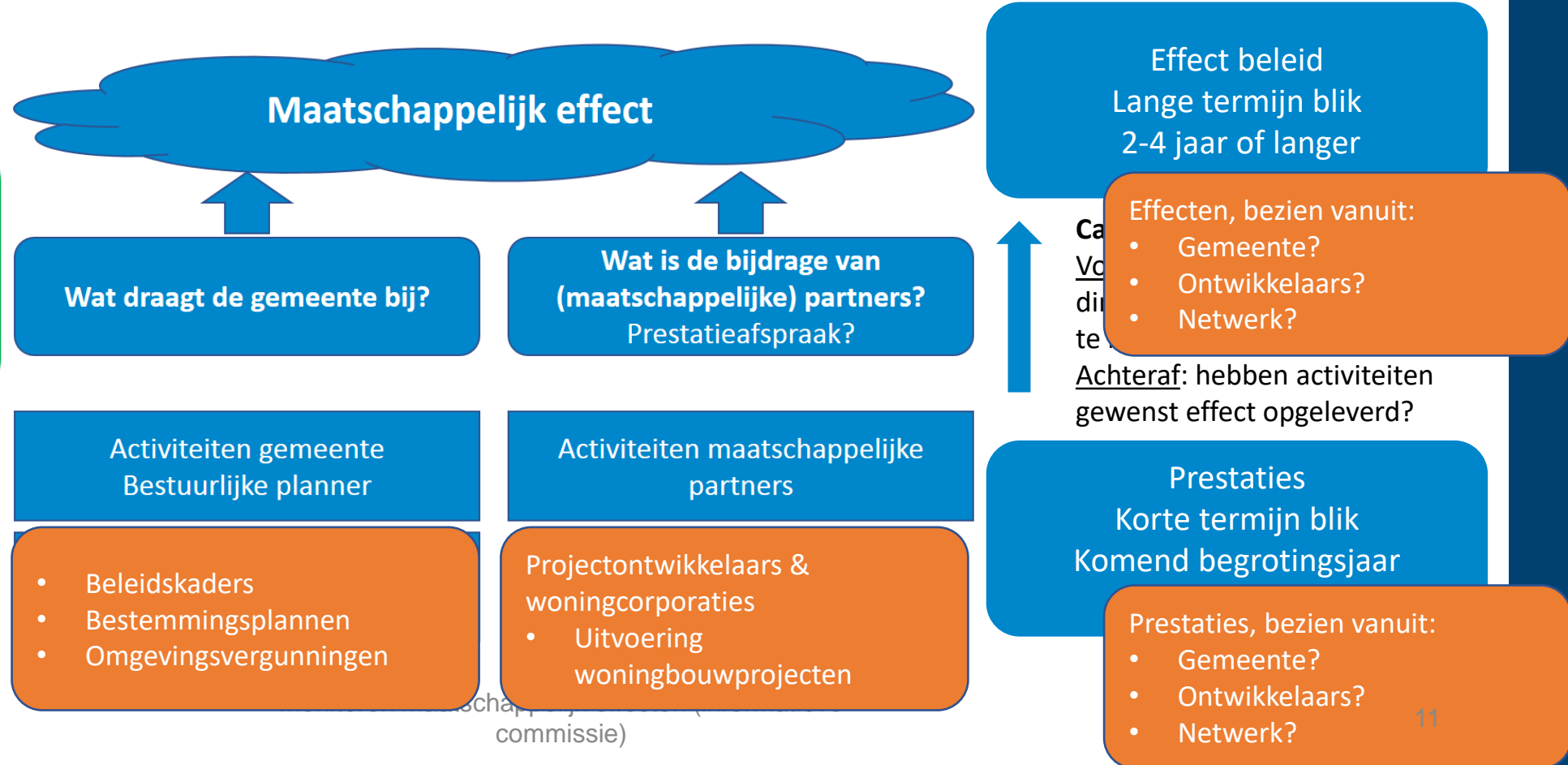
Woldoende betaalbare en passende woningen (verdiepend gesprek)

1. Wat willen wij (samen) bereiken?

- Participatie:
1. Overheid verantwoordelijk
  2. Co productie: gelijkwaardige samenwerking
  3. Overheid faciliteert: samenleving aan zet

2. Wat gaan wij daarvoor (samen) doen?

3. Wat mag het kosten?

Concept Uitgangspunten voor monitoring maatschappelijke effecten

- Bij vaststellen beleid de effect- en/of prestatie-indicatoren vaststellen
- Beperkt aantal topindicatoren (effect- en/of prestatie) op bestuurlijke prioriteiten en enkele going concern activiteiten
  - + verplichte BBV-indicatoren
  - + monitor en/of narratief evalueren op één of enkele thema's
  - + korte duiding in begroting/jaarstukken (o.g.v. topindicator, BBV-indicator, monitor etc.)
- Per effectindicator bij voorkeur een beperkt aantal (2 of 3) prestatie-indicatoren hanteren
- Streefwaarden voor topindicatoren vaststellen: lange termijn + einde collegeperiode 2022-2026. Waarde, richting of relatief / vergelijking met andere gemeenten/regio/NL
- Nulmeting: bestaande meting of nieuwe meting
- Bij voorkeur gebruik maken van bestaande onderzoeken / indicatoren uit openbare bronnen
- Minimaal één keer per twee jaar een meting per indicator (= minimaal 2 metingen in een raadsperiode)
- Bij activiteiten in de Beleidsbegroting 'mijlpalen' vaststellen om voortgang te monitoren

Agenda

- **Algemeen inleidend deel**
Waarom doen we dit?
Wat hebben we gedaan tot nu toe?
- **Uitwerking van een set indicatoren voor een thema**
Hoe ziet het er uit in de jaarstukken?

Overzicht bestuurlijke opgaven en prioriteiten (B2024)

1. Een betrokken
en professionele
ambtelijke
organisatie

2. Een begroting
gericht op de
toekomst

3. Samenwerking
en participatie

4. Een veilige
gemeente voor
iedereen

5. Voldoende
betaalbare en
passende
woningen

6. Een klimaat-
bestendige
leefomgeving en
duurzame
energie-
voorziening

7. Bereikbare,
duurzame en
verkeersveilige
mobiliteit

8. Veilige en
leefbare buurten,
dorpen en
landelijk gebied

9. Iedereen doet
mee en hoort
erbij

10. Huisvesting
onderwijs

11. Toekomst-
bestendige
economie en
arbeidsmarkt in
balans

gemeente
Stichtse
Wacht

Concept uitwerking Programma 4 Sociaal

Monitoren maatschappelijke effecten de raad stelt kaders

1. Doelomschrijving én doelenboom

2. Effect indicatoren

1. Wat willen wij (samen) bereiken?

- Participatie:
1. Overheid verantwoordelijk
  2. Co productie: gelijkwaardige samenwerking
  3. Overheid faciliteert: samenleving aan zet

Effect beleid
Lange termijn blik
2-4 jaar of langer

Wat draagt de gemeente bij?

Wat is de bijdrage van (maatschappelijke) partners?
Prestatieafpraak?

Causaal verband?
Vooraf: gaan wij de juiste dingen doen om gewenst effect te bereiken?
Achteraf: hebben activiteiten gewenst effect opgeleverd?

2. Wat gaan wij daarvoor (samen) doen?

Activiteiten gemeente
Bestuurlijke planner

Activiteiten maatschappelijke partners

Prestaties
Korte termijn blik
Komend begrotingsjaar
'mijlpalen'

3. Wat mag het kosten?

- Programma's
- Prioriteit
  - Going concern

- Investerings
- Prioriteit
  - Going concern

3. Prestatie indicatoren
4. Mijlpalen

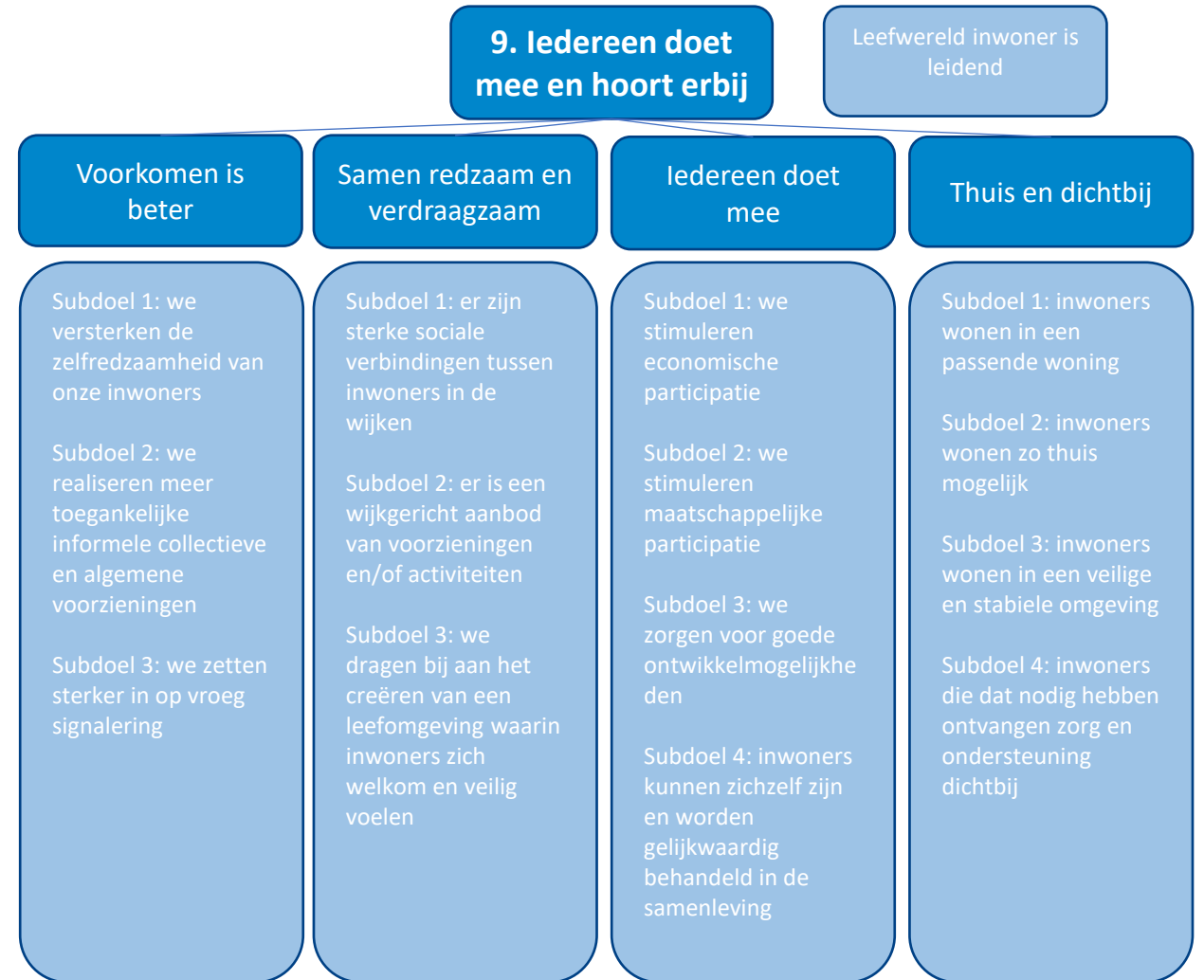
5. Duiding bij causaliteit in P&C documenten!

Programma 4. Sociaal Doelenboom

Relaties met andere bestuurlijke opgaven en prioriteiten:

- 4. Een veilige gemeente voor iedereen (programma 2 Veiligheid)
- 5. Voldoende en betaalbare passende woningen (programma 3 Fysiek)
- 8. Veilige en leefbare buurten, dorpen en landelijk gebied (programma 3 Fysiek)

Programma 4. Sociaal Beleidskaders

9. Iedereen doet
mee en hoort erbij

Integraal beleidskader (IBK) Sociaal domein (3 juni 2020)
Uitwerking IBK Sociaal domein (B&W 5 juli 2022)
Beleidskaders dragen bij aan:

Voorkomen is
beter

Samen redzaam en
verdraagbaar

Iedereen doet
mee

Thuis en dichtbij

Integraal beleidskader (IBK) Sociaal domein (3 juni 2020) Uitwerking IBK Sociaal domein (B&W 5 juli 2022) Beleidskaders dragen bij aan:	Voorkomen is beter	Samen redzaam en verdraagbaar	Iedereen doet mee	Thuis en dichtbij
Regionale bestuursopdracht arbeidsmarktregio midden Utrecht met de vier resultaatgebieden 2022 (B&W 25 jan 2022)	X		X	
Beleidsnota Samen in actie tegen armoede en schulden - Minima- en schuldhulpverleningsbeleid 2021-2024 (30 mrt 2021)	X		X	
Actieplan Stichtse Vecht Werkt 2020 (B&W 26 nov 2019)	X		X	
Lokale Inclusie Agenda 2021 (B&W 21 sep 2021)		X	X	
Beleidsnota Iedereen doet mee/doorontwikkeling Kansis (B&W 8 feb 2022)	X		X	
Regionale Agenda Jeugd Utrecht West 2022-2025 (raad 21 december 2021)	X		X	X
Regioplan Beschermd wonen U16 2023-2028			X	X
Nota Positief Gezondheidsbeleid, 2020 -2023 (raad 1 oktober 2019). Uitvoeringsprogramma's Gezond Gewicht, middelengebruik, mentale gezondheid, eenzaamheid (uitvoeringsplannen college 23 juni 2020)	X			
Subsidieprogramma 2021 – 2024 (raad 3 juni 2020)	X	X	X	X
Nota Sport en Bewegen Stichtse Vecht meer in beweging 2021 – 2025 (raad 21 december 2021)	X		X	

Programma 4 Sociaal Topindicatoren

Effect	Doel	Omschrijving	Topindicatoren
9. Iedereen doet mee en hoort erbij		We willen dat iedereen in Stichtse Vecht zich naar vermogen kan ontwikkelen, binnen zijn of haar mogelijkheden mee kan doen en aan de samenleving kan bijdragen.	7. Sociale kracht in Stichtse Vecht, bron Monitor Sociale Kracht (tweejaarlijks)
	Voorkomen is beter	Inwoners ontvangen eerder en zo normaal mogelijke ondersteuning.	8. Zelfredzaamheid, bron Monitor Sociale Kracht (tweejaarlijks)
	Samen redzaam en verdraagzaam	Inwoners helpen elkaar en hebben begrip voor elkaar. Waar nodig ondersteunen we.	9. Sociale samenhang in de buurt, bron Monitor Sociale Kracht (tweejaarlijks) 10. Mate van eenzaamheid, bron Monitor Sociale Kracht (tweejaarlijks)
	Iedereen doet mee	Inwoners hebben een zinvolle dagbesteding, kunnen zich ontwikkelen en doen mee op hun eigen wijze.	11. Participatie, bron Monitor Sociale Kracht (tweejaarlijks)
	Thuis en dichtbij	Inwoners kunnen prettig en veilig wonen in een passende woning en ontvangen zorg en ondersteuning dicht bij huis.	12. Jongeren met jeugdhulp - % van jongeren tot 18 jaar, bron CBS jeugd/GMSD 13. Aantal cliënten per 10.000 inwoners met een maatwerkarrangement WMO, bron CBS 14. Aantal unieke cliënten jeugd en WMO maatwerk via TIM SV, bron rapportages TIM SV

Toelichting topindicatoren Sociaal domein

- De effecten meten we met de Monitor Sociale Kracht. De overall score 'sociale kracht' is gekoppeld aan het hoofd effect dat we nastreven. Het IBK kent vervolgens 4 hoofddoelen, waaraan we minimaal één onderliggende indicator hebben gekoppeld. Daarmee hebben we 5 hoofdindicatoren.
- In het sociaal domein is sprake van een grote onzekerheid ten aanzien van de volume ontwikkeling qua zorgbehoefte en beheersbaarheid van de kosten. Dit geldt specifiek voor de WMO en jeugdzorg en uit zich in de kosten via onderaannemers (maatwerk) bij TIM SV. Specifiek hiervoor stellen we een aantal extra 'topindicatoren' voor die gekoppeld zijn aan het volume van de zorgvraag van jeugd en WMO (breed) en aantal cliënten die zorg en ondersteuning ontvangen via onderaannemers (maatwerk).
- Naast de topindicatoren zijn we op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht een aantal indicatoren te presenteren in de begroting en jaarstukken. Een of meer van deze indicatoren heeft betrekking op de Participatiewet.

Programma 4 Sociaal Topindicatoren en duiding

2.

3.

Bestuurlijke opgave, prioriteit (going concern)	Top indicator	Effect / prestatie	Nulmeting	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Streefwaarde
Iedereen doet mee en hoort erbij	7. Sociale kracht in SV	Effect	7,6 (2020)	7,5 (2016)	7,5 (2018)	Xx (2023)	
	8. Zelfredzaamheid	Effect	8,3 (2020)	8,3 (2016)	8,3 (2018)	Xx (2023)	
	9. Mate van eenzaamheid	Effect	8,2 (2020)	8,7 (2016)	8,6 (2018)	Xx (2023)	
	10. Sociale samenhang in de buurt	Effect	6,7 (2020)	6,2 (2016)	6,3 (2018)	Xx (2023)	
	11. Participatie	Effect	7,6 (2020)	7,5 (2016)	7,5 (2018)	Xx (2023)	
	12. Jongeren met jeugdhulp - % van jongeren tot 18 jaar (verplicht BBV nr. 27)	Prestatie	6,6 SV 10,7 NL (1 ^e hj 2022)	12,1 SV 13,22 NL (2022 voorlopig)	10,5 SV 11,1 NL (1 ^e hj 2023 voorlopig)		Daling én gelijk of lager gemiddelde NL
	13. Aantal cliënten per 10.000 inwoners meet een maatwerkarrangement WMO (verplicht BBV nr. 26)	Prestatie	XX	XX	XX		Daling én gelijk of lager gemiddelde NL
	14. Aantal unieke cliënten jeugd en WMO maatwerk via TIM SV	Prestatie	XXX (2022)	XXX (2023)			Daling

5.

Toelichting causaliteit activiteiten en effecten:

Door meer in te zetten op eigen kracht en preventieve/collectieve oplossingen willen we problemen eerder te signaleren en zo normaal mogelijk op te lossen in de leefwereld van de inwoner. Daarmee houden we (specialistische) zorg en ondersteuning betaalbaar voor inwoners die dat echt nodig hebben.

Programma 4 Sociaal

verplichte BBV indicatoren

Programma	Bestuurlijke opgave / prioriteit	Taakvelden going concern	Verplichte BBV-indicatoren
4. Sociaal	Going concern	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
		6.2 Wijkteams	
		6.3 Inkomensregelingen	20. Aantal personen per 10.000 inwoners met een een bijstandsuitkering 21. Aantal lopende re-integratieuitkeringen per 10.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar 22. % Kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin
		6.4 Begeleide participatie	
		6.5 Arbeidsparticipatie	23. Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar 24. Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking 25. % werkloze jongeren (16 tot en met 22 jarigen)
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	
		6.7.1 Maatwerkdienstverlening 18+	26. Aantal cliënten per 10.000 inwoners met een maatwerkarrangement Wmo
		6.7.2 Maatwerkdienstverlening 18-	27. % jongeren van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp
		6.8.1 Geëscaleerde zorg 18+	
		6.8.2 Geëscaleerde zorg 18-	28. % jongeren van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming 29. % jongeren van alle jongeren tot 18 jaar met jeugdreclassering 30. % 12 tot en met 21 jarigen met een delict voor de rechter
		7.1 Volksgezondheid	

Programma 4 Sociaal Overige monitoring informatie

- Periodiek de raad informeren in ‘informatieve commissies’.
- Monitor Sociale Kracht – tweejaarlijks.

gemeente
Stichtse
Wacht